

TREŚĆ

- Transgraniczny wpływ działań mających związek z retencją wód powodziowych na powódzie na Łabie jest większy niż zakładano 1
- Badawcza podróż z Tiszy nad Łabę 2
- Ruch turystyczny i ochrona przeciwpowodziowa w południowych Czechach 2
- Dostosowanie się do zmian klimatycznych dotyczy również zarządzania zagrożeniem powodziowym nad Łabą 3
- Atlas Łaby II 3
- Filmy i artykuły na temat projektu LABEL zrealizowane na zlecenie Komisji Europejskiej 3
- Zapowiedzi LABEL 4
- Rzut oka na projekt LABEL 4
- Kontakt 4

TERMINY

- 17.11.2011
Międzynarodowa współpraca w praktyce - Warsztaty Polityczne w Berlinie, Niemcy
- Styczeń 2012
Pierwsze spotkanie grupy redakcyjnej projektu LABEL w Dreźnie, Niemcy
- 09.-10.05.2012**
Konferencja końcowa projektu LABEL w Dreźnie, Niemcy

ELBE-LABE - Adaptation to flood risk in the Elbe river basin
ELBE-LABE - Anpassung an das Hochwasserrisiko im Elbeinzugsgebiet
LABE-ELBE - Dostosowanie się do zagrożenia powodziowego w dorzeczu Łaby

Transgraniczny wpływ działań mających związek z retencją wód powodziowych na powódzie na Łabie jest większy niż zakładano.

Zarówno w dorzeczu Saale (Niemcy), jak i w dorzeczu Łaby (Czechy), istnieją liczne zapory wodne oraz obszary retencyjne dla wód powodziowych, które w czasie ostatnich powodzi odegrały istotną rolę w zmniejszeniu szczytowych poziomów wód powodziowych. Federalny Instytut Hydrologiczny przeprowadził przy współpracy z czeskim instytutem Masaryk Water Research Institute and AquaLogic Consulting szeroko zakrojone badania symulacyjne dotyczące wpływu czeskich (Łaby i Eger) oraz turyngijskich (Saale) obszarów retencyjnych dla wód powodziowych na ekstremalne powódzie na Łabie. Badania pokazują, że zarówno działania związane z zapewnieniem odpowiednich obszarów retencyjnych dla wód powodziowych na Łabie i Egerze oraz sterowanie zaporami na rzece Saale (Solawa) sprawiły, że na całym niemieckim odcinku Łaby podczas powodzi w styczniu 2011 wystąpiły zdecydowanie niższe poziomy wód. Przeciętnie poziom zmniejszył się od 1,04 m na wodowskazi Ústí nad Labem (Aussig) do 33 cm na wodowskazi Wittenberg. W ten sposób znacznie przyczyniono się do

zmniejszenia zagrożenia powodziowego. Badania potwierdziły także, że wszystkie działania mające pozytywny wpływ na czeskie dorzecze Łaby mają również pozytywny wpływ na niemiecki odcinek Łaby. Na samym wodowskazi Neu Darchau (ok. 540 km poniżej czesko-niemieckiej granicy) poziom wód podczas powodzi w 2011 roku zredukowano z poziomu występującego co 50 lat do poziomu występującego co 25 lat.

Partnerzy odpowiedzialni: Bundesanstalt für Gewässerkunde, BfG, DE; Masaryk Water Research Institute, VUV, CZ; AquaLogic Consulting, CZ; Thüringer Ministerium für Landwirtschaft, Forsten, Umwelt und Naturschutz, TMLFUN, DE

Tabela: Modelowane obniżenia poziomu wód © BfG

Elbe-km	Wodowskaz	Obniżenie poziomu wody (dzięki środkom zastosowanym w Czechach)	Obniżenie poziomu wody (dzięki środkom zastosowanym na Solawie)	Obniżenie poziomu wody (dzięki środkom zastosowanym na Solawie i w Czechach)
		[cm]	[cm]	[cm]
-37.4	Ústí	- 104	0	- 104
2.1	Schöna	- 110	0	- 110
55.6	Dresden	- 68	0	- 68
154.6	Torgau	- 57	0	- 57
214.1	Wittenberg	- 33	0	- 33
274.8	Aken	- 39	- 1	- 40
295.5	Barby	- 28	- 11	- 34
388.2	Tangermünde	- 29	- 9	- 37
454.8	Wittenberge	- 33	- 9	- 40
536.4	Neu Darchau	- 33	- 9	- 40

Badawcza podróż z Tiszy nad Łabę

Niewielka grupa węgierskich ekspertów pod kierownictwem dyrektora Urzędu Gospodarki Wodnej Średniej Tiszy na Węgrzech oraz partnera biorącego udział w projekcie LABEL, Attily Lovasa, zwiedzała Łabę. Główny akcent tej podróży położono na wymianę doświadczeń związanych z metodami i najlepszymi praktycznymi przykładami dotyczącymi zarządzania zagrożeniem powodziowym. W dniach od 8 do 11 sierpnia 2011 roku uczestnicy wyprawy zwiedzili różne interesujące technicznie miejsca wzdłuż Łaby, gdzie czescy i niemieccy partnerzy projektu zaprezentowali węgierskim gościom swoją codzienną pracę oraz działania przeprowadzane w ramach projektu LABEL.

W pierwszej kolejności delegacja udała się do Hradec Králové (Königgrätz). Stamtąd podróż wiodła przez Pragę do Ústí nad Labem (Aussig) i w końcu do Drezna. W Hradec Králové (Königgrätz) partnerzy biorący udział w projekcie wymienili się z przedstawicielami Urzędu Gospodarki Wodnej Łaby (Povodí Labe) doświadczeniami związanymi z problematyką zarządzania zagrożeniem powodziowym na górnym odcinku Łaby i Tiszy. Następnie uczestnicy zwiedzali techniczne obiekty chroniące przed powodzią znajdujące się pod opieką Urzędu Gospodarki Wodnej. Z okazji wizyty węgierskiej delegacji w Pradze zaprezentowano wysiłki poczynione przez

miasto w związku z ochroną przeciwpowodziową. Wspólnie z przedstawicielami partnera projektu, regionu Ústecký kraj (Aussig), zwiedzono inne interesujące z punktu widzenia gospodarki wodnej miejsca znajdujące się wzdłuż Łaby. Na terenie Niemiec węgierscy eksperci byli gośćmi Saksońskiego Centrum Powodziowego (Sächsisches Landeshochwasserzentrum), gdzie mieli okazję do przedyskutowania metod wprowadzania w życie dyrektywy dotyczącej zarządzania zagrożeniem przeciwpowodziowym oraz mogli wymienić się doświadczeniami w zakresie działań zabezpieczających na obszarach stanowiących źródło powodzi na Łabie.

Partnerzy odpowiedzialni: Wasserbehörde Mittlere Theiß, HU; Wasserbehörde Elbe, CZ; Bezirk Aussig, CZ; Sächsisches Landesamt für Umwelt, Landwirtschaft und Geologie, DE

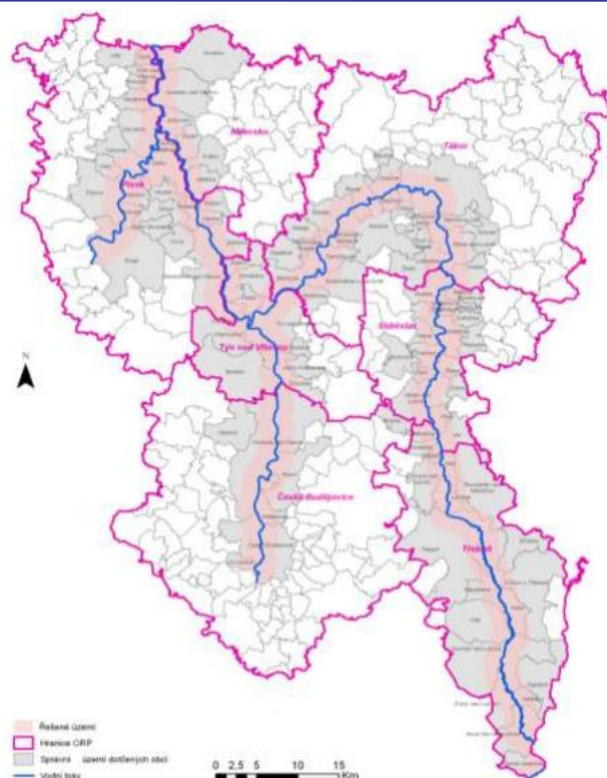
Ruch turystyczny i ochrona przeciwpowodziowa w południowych Czechach

Region Południowe Czechy przeprowadził badania na rzekach Mòldawa, Ottawa i Lužnice (Lainsitz) dotyczące możliwości rozbudowy turystyki wodnej oraz żeglugi rekreacyjnej.

Poszczególne miejsca oceniono pod kątem potencjału rozwojowego, położenia z uwagi na zagrożenie powodziowe, wpływu na przebieg ewentualnej powodzi, połączenia komunikacyjnego, połączenia z cywilną infrastrukturą oraz pod kątem atrakcyjności dla okolicznego ruchu turystycznego.

Najważniejszym efektem tego studium jest przeglądowy katalog przedstawiający istniejącą i potencjalną infrastrukturę przeznaczoną dla żeglugi rekreacyjnej oraz obozowisk, kempingów lub centrów rekreacyjnych. Katalog zawiera wszystkie ważne informacje dotyczące istniejącej infrastruktury w poszczególnych lokalizacjach. Poza tym w katalogu znajdują się również informacje dotyczące połączeń turystycznych, połączeń komunikacyjnych poszczególnych lokalizacji oraz prawnych aspektów i zagrożenia powodziowego w przypadku poszczególnych lokalizacji.

Partner odpowiedzialny: Region Kraj Południowoczeski

Mapa badanych obszarów rzek Wełtawy, Otawy i Lužnice © region Południowe Czechy

Dostosowanie się do zmian klimatycznych dotyczy również zarządzania zagrożeniem powodziowym nad Łabą

Powódzie, takie jak ta w styczniu 2011 w Dreßnie, mogą zdarzać się częściej ze względu na zmiany klimatyczne. © A. Köhl

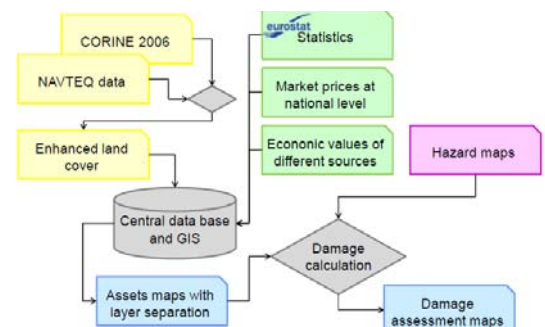
Skutki zmian klimatycznych będą odczuwalne również w dorzeczu Łaby. W wyniku zmian klimatycznych coraz częściej będą występowały łagodne i deszczowe zimy, a pory letnie staną się przeciętnie jeszcze bardziej suche. Poza tym przewiduje się generalne nagromadzenie ekstremalnych zdarzeń pogodowych, w tym również obfitych deszczy. To wskazuje na to, że dorzecze Łaby będzie musiało w przyszłości jeszcze częściej radzić sobie z powodzią oraz zbyt niskim poziomem wody w rzekach. W obliczu takich zmian są potrzebne elastyczne i zrównoważone rozwiązania pozwalające na dostosowanie się do skutków zmieniającego się klimatu. W dotkniętych problemem sektorach, jak np. gospodarka wodna, planowanie przestrzenne czy turystyka, należy w związku z tym pomyśleć o działaniach dotyczących zmian w danym sektorze, jak i o działaniach dostosowujących, które będą przekraczać granice danego sektora. Paleta możliwych zmian obejmuje zarówno opracowanie dopasowanych do klimatu rozwiązań wzorcowych, zmianę sposobu użytkowania zagrożonych terenów oraz wprowadzenie odpowiednich zmian budowlanych. Aktualnie jest opracowywane studium, w ramach którego gromadzi i poddaje się ocenie odpowiednie działania dostosowawcze.

Partnerzy odpowiedzialni: Sächsisches Staatsministerium für Umwelt und Landwirtschaft, SMUL, DE; INFRASTRUKTUR & UMWELT, Prof. Böhm und Partner, DE

Atlas Łaby II: Potencjał szkód popowodziowych w dorzeczu Łaby

Dla potrzeb Atlasu Łaby II niemieckie landy i czeskie regiony wspólnie opracowały mapy zawierające ocenę szkód popowodziowych, z jakimi należy liczyć się wzdłuż Łaby. Dla potrzeb atlasu określa się wartość majątku znajdującego się na całym obszarze dorzecza Łaby. Potencjał ewentualnych szkód oblicza się w oparciu o głębokość wody podczas ekstremalnej powodzi na czeskim i niemieckim odcinku Łaby. Te wyliczenia stanowią uzupełnienie dla map w już istniejącym atlasie Łaby. Poza tym do istniejących obiektów są dołączane odpowiednie informacje opisujące potencjał zagrożeń, a na terenie zalewowym przedstawionym na mapach są zaznaczane zagrożone podmioty. Rozszerzenie istniejącego atlasu Łaby o mapy zagrożeń pozwala na realizację postanowień związanych z wprowadzeniem w życie unijnej dyrektywy dotyczącej zarządzania zagrożeniem powodziowym. Oprócz naukowych aspektów dotyczących wykorzystania danych zawartych w atlasie Łaby bierze się także pod uwagę ważny aspekt działań publicznych związanych z ochroną przeciwpowodziową w dorzeczu czeskiego i niemieckiego odcinka Łaby.

Partner odpowiedzialny: Saksowski Urząd ds. Środowiska, Rolnictwa i Geologii (LfULG)

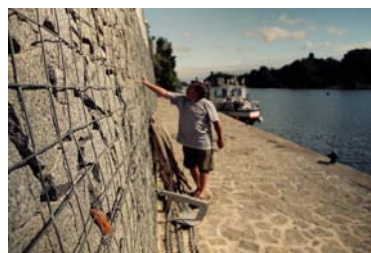
Pamiętkowy model danych do atlasu Łaby II © LfULG

Filmy i artykuły na temat projektu LABEL zrealizowane na zlecenie Komisji Europejskiej

Generalna Dyrekcja Polityki Regionalnej przy Komisji Europejskiej wybrała do ponownego opublikowania projekt LABEL jako przykładowy projekt w ramach programu INTERREG oraz spot reklamowy dotyczący tematyki Europejskiej Współpracy Terytorialnej. Filmy można obejrzeć tutaj: www.label-eu.eu i www.label-eu.eu/download/other.html

Publikację „European Territorial Cooperation: building bridges between people” można pobrać tutaj:

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/cooperation/index_en.cfm

Zdjęcia (od lewej): Łaba w Dreßnie, DE; Tynec marina, CZ; Inwestor Tynec marina, CZ; Uwe Restetzki, straż pożarna Görlitz, DE; Andreas Köhl, SMI, DE © Tipik Communication Agency

Rzut oka na projekt LABEL

Partner wiodący:

Saksońskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Czas trwania:

09/2008 – 02/2012

Łączny budżet:

4.275.680 €

z tego:

EFRR (wsparcie UE):

3.364.526 €

Współfinansowanie ze środków krajowych:
911.154 €

Zapowiedzi LABEL

Projekt LABEL przedłużony!

Projekt LABEL otrzymał ze strony JTS działającego w ramach programu Central Europe tymczasową zgodę na przedłużenie czasu realizacji o 6 miesięcy do dnia 31.08.2012 r.

Utworzono grupę redakcyjną projektu LABEL

Na ostatnim spotkaniu partnerów w Dreźnie utworzono grupę redakcyjną, której zadaniem ma być merytoryczne wypracowywanie dalszej strategii projektu LABEL. Pierwsze spotkanie zostanie zorganizowane na początku 2012 roku w Dreźnie.

Transgraniczna współpraca w praktyce. Warsztaty w Berlinie, 17.11.2011

Warsztaty zorganizowane w niemieckim Ministerstwie Komunikacji, Budownictwa i Rozwoju Miast prezentują wyniki projektu LABEL oraz idee dotyczące dalszej wspólnej pracy związanej z tematyką prewencyjnej ochrony przeciwpowodziowej. Przy wspólnym stole i wspólnie z decydentami oraz zainteresowanymi podmiotami uczestnicy będą poszukiwać odpowiedzi na poniższe pytania: w jaki sposób uzyskane wyniki mogą jeszcze lepiej wpłynąć na istniejące struktury i wywołać odpowiedni oddźwięk we właściwych miejscach? Jakie korzyści niesie ze sobą transgraniczna koncepcja współpracy? I w jaki sposób można dalej rozwijać program INTERREG w sposób zorientowany na wyznaczone cele?

Partnerski charakter projektu LABEL

Germany

Lead Partner / PP 1: Saxon State Ministry of the Interior

PP 2: Ministry of State Development and Transport, Saxony-Anhalt

PP 3: Thuringian Ministry of Agriculture, Forestry, Environment and Nature Preservation

PP 4: Saxon State Ministry of the Environment and Agriculture

PP 5: Saxon State Office for the Environment, Agriculture and Geology

PP 6: Ludwigslust County

PP 7: German Federal Institute for Hydrology

PP 8: Association for Housing, Urban and Spatial Development e.V.

Czech Republic

PP 9: Ministry of the Environment,

PP 10: Ústí Region

PP 11: Region of South Bohemia

PP 12: Pilsen Region

PP 13: Hradec Králové Region

PP 14: Central Bohemia Region

PP 15: Liberec Region

PP 16: Pardubice Region

PP 17: Elbe River Basin Authority

PP 18: Vltava River Basin Authority

Austria

PP 19: Federal Ministry of Agriculture, Forestry, Environment and Water Management

Hungary

PP 20: Middle-Tisza district Environment and Water Directorate

KONTAKT

Saksońskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych:

Wilhelm-Buck-Str. 2

D-01095 Dresden

Dr. Fritz Schnabel
Dipl.-Dipl.-Ing. Janka Beltsche-
wa
Dipl.-Ing. Andreas Kühl

Tel.: +49 (0)351 / 564-3456
Fax: +49 (0)351 / 564-3459
Mail: regionalentwicklung-
eu@smi.sachsen.de

Zewnętrzna koordynacja merytoryczna i organizacyjna:

INFRASTRUKTUR & UMWELT
Professor Böhm und Partner
Julius-Reiber-Str. 17
D-64293 Darmstadt

Dr. Peter Heiland
Dipl.-Ing. Uwe Seibel
Dipl.-Geogr. Stefanie Greis
Tel.: +49 (0)6151 / 8130-0
Fax: +49 (0)6151 / 8130-20
Mail: label@iu-info.de

 INFRASTRUKTUR & UMWELT
Professor Böhm und Partner